

Transportbranschen

Transportbranschen står för en stor andel av antalet anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro i förhållande till branschens storlek. De mest utsatta yrkena finns inom vägtransporter där fallolyckor och förlorad kontroll över transportutrustning är vanliga orsaker till olyckorna. Generellt sett anmäler män fler arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar än kvinnor. Kvinnor har dock högre risk att drabbas av en arbetsrelaterad sjukdom än män.

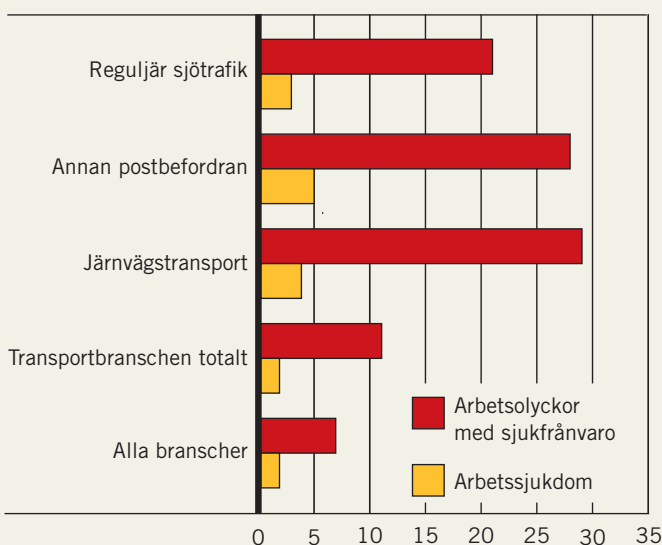
Sysselsättning

År 2012 sysselsatte transportbranschen drygt 269 000 personer (75 procent män och 25 procent kvinnor) vilket motsvarade 5,9 procent av den totalt sysselsatta delen av befolkningen. Samma år stod branschen för 10,5 procent av arbetsmarknadens anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro vilket är en relativt hög siffra i förhållande till branschens storlek mätt i antal sysselsatta. Transportbranschen delas här in i flera olika branschgrupper där järnväg-, väg-, sjö- och flygtransporter ingår, samt kommunikation och resebyråverksamhet. Den numerärt dominanta branschen bland dessa är vägtransportbranschen med 24 procent sysselsatta.

Anmälda arbetsskador

År 2012 anmäldes 3 146 arbetsolyckor med sjukfrånvaro och 492 arbetssjukdomar inom transportbranschen. Detta motsvarar en total ökning av arbetsskadeanmälningar på 8 procent sedan år 2008. Statistiken visar även att män anmäler både fler arbetsolyckor med sjukfrånvaro och arbetssjukdomar än kvinnor.

Figur 1. Anmälda arbetsskador per 1000 sysselsatta 2008–2012

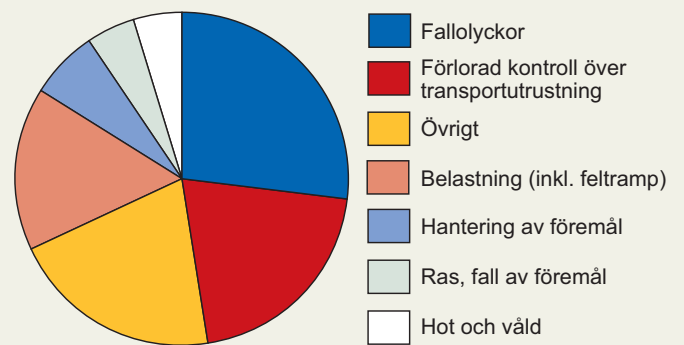
(Åldersgrupp 16-64 år)

Som framgår av figur 1 är risken att drabbas av arbetsolycka inom järnvägstransporter och annan postbefordran betydligt högre jämfört med transportbranschen totalt och samtliga branscher.

Orsaker till arbetsolyckor

De vanligaste orsakerna till arbetsolyckor med sjukfrånvaro inom transportbranschen är fallolyckor samt förlorad kontroll över transportutrustning.

Figur 2. Anmälda arbetsolyckor fördelat på orsak 2008–2012, procent

Som framgår av figur 2 står fallolyckorna för nästan en tredjedel av alla anmälda arbetsolyckor inom transportbranschen. Näst vanligast orsak är förlorad kontroll över transportutrustning.

Störst olycksrisk inom vägtransporter

De branscher där störst antal personer anmäler arbetsolyckor med sjukfrånvaro från år 2008–2012 var inom vägtransporter, postbefordran via nationella posten och övrig kollektivtrafik. Det mest utsatta yrket visade sig vara fordonsförare.

Kvinnor har större risk att råka ut för arbetssjukdom än män

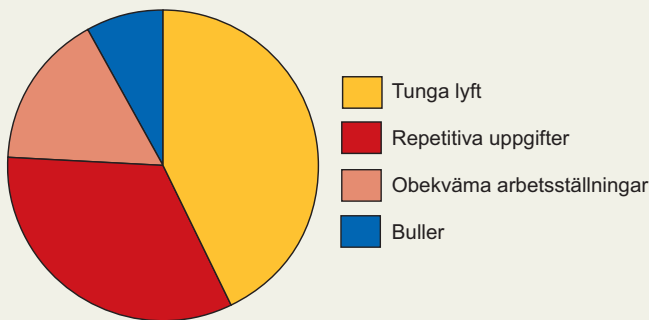
Den största andelen anmälda arbetssjukdomar finner vi inom näringsgrenen postbefordran via nationella posten. Här finns det emellertid könsskillnader då risken för att anmäla arbetssjukdom är ungefär dubbelt så stor för kvinnor inom denna näringsgren. När det gäller yrken är det brevbärare och brevsorterare inom näringsgrenen postbefordran via nationella posten som anmäler flest arbetssjukdomar.

Korta arbetsskadefakta Nr 2/2014

Belastningsskador vanligaste anledningen till arbetssjukdom

Belastningsskador är den vanligaste orsaken till arbetsrelaterade sjukdomar inom transportbranschen. Dessa uppkommer vanligen från tunga lyft och förflyttningar av bördor samt repetitivt arbete. Även sociala och organisatoriska orsaker är en vanlig anledning till anmälningar om arbetsrelaterad sjukdom.

Figur 3. Anmälda arbetssjukdomar fördelat på exponering 2008-2012, procent

Som framgår av figur 3 är tunga lyft vanligaste exponeringen som leder till anmälan om arbetssjukdom inom transportbranschen. Näst vanligast är repetitiva rörelser.

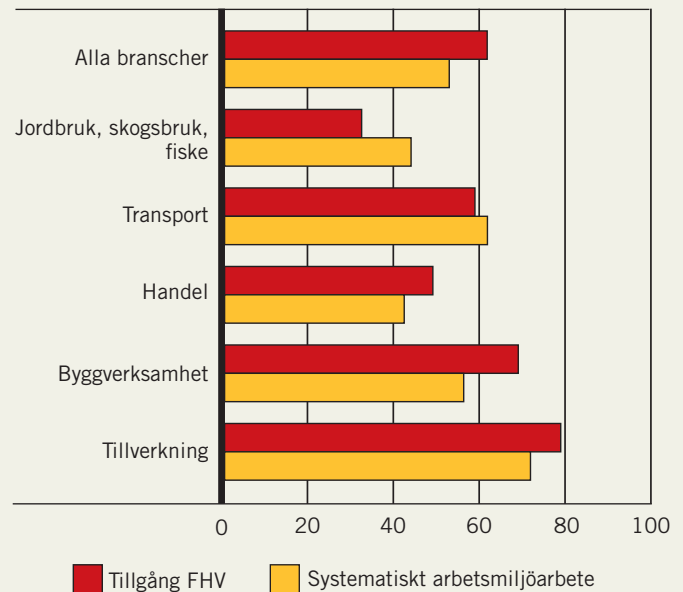
Arbetsmiljöverkets insatser

Arbetsmiljöverket har genomfört 1 516 besök inom transportbranschen år 2013. Besöken innefattade inspektioner och uppföljningsbesök som tillsammans innebar drygt 600 krav. Kraven som ställdes handlade främst om arbetsgivarnas systematiska arbetsmiljöarbete (SAM). De är dåliga på att förbättra sina policyer och rutiner kring SAM och behöver även bli bättre på att göra riskbedömning och uppföljning.

Frekvent arbetsmiljöarbete

Trots brister som upptäckts vid Arbetsmiljöverkets inspektioner visar arbetsmiljöundersökningen, som genomfördes år 2011, att en stor andel anställda inom transportbranschen uppgav att det förekom ett systematiskt arbetsmiljöarbete på deras arbetsplats. Detta resultat var högre än resultatet för alla branscher.

Figur 4. Systematiskt arbetsmiljöarbete och tillgång till företagshälsovård fördelat på bransch 2011, procent

Som framgår av figur 4 förekommer företagshälsovård och systematiskt arbetsmiljöarbete oftast inom tillverkningsbranschen. Näst vanligast är förekomst av systematiskt arbetsmiljöarbete inom transportbranschen.

Exempel på anmälningar

Jag trampade utanför kanten på bakgavelliften och föll handlöst baklänges från ca. 1,5 meters höjd ner på asfalten.

Jag arbetar med utsträcka armar nästan hela arbetstiden vilket orsakat svåra smärtor i axlarna.

Arbetet innebär monotona rörelser där man svänger vilket framkallat förslitning, värk och kraftig inflammation samt svullnad i vänster axel.

I arbetet ingår upprepade och tunga lyft. Under ett arbetspass lyfter jag för hand 50–100 gånger. Varje lyft väger mellan 20 och 50 kg. Arbetet orsakade kraftig värk i höfter och knän.